

K PŘÍPRAVĚ VELITELŮ BUNDESWEHRU A JEJICH SOCIÁLNÍMU ZABEZPEČENÍ

Vojenskopolitické vedení SRN věnuje značné úsilí dalšímu zvyšování bojeschopnosti svých ozbrojených sil. Současně se zařazováním nejnovějších zbraní a bojové techniky do výzbroje se pozornost soustřeďuje na přípravu vysoce kvalifikovaných velitelských a technických funkcionářů.

Od začátku existence ozbrojených sil SRN se vládnoucí kruhy přidržují smíšeného principu jejich doplňování. Důstojnický sbor tvoří důstojníci z povolání (DzP), důstojníci „na smlouvu“ (DS) a záložní důstojníci (ZD). Délka služby DzP je až do důchodového věku (53 až 60 let), DS – 3 až 11 a 12 až 15 let a ZD – 2 až 3 roky. Kromě toho se příslušníky důstojnického sboru stávají i schopní vojáci základní služby (15 měsíců), kteří se rozhodli pokračovat v kurzech pro důstojníky v záloze a ukončit je. Podle názoru vlády SRN tento způsob nejlépe splňuje požadavky ozbrojených sil, pokud jde o odborníky s vysokou kvalifikací a současně umožňuje uskutečňovat hromadnou přípravu záloh.

Velitelský sbor ozbrojených sil SRN tvoří asi 70 % generálů a vyšších důstojníků pocházejících z rodin velké a střední buržoazie, z rodin vojáků z povolání, funkcionářů a úředníků, těsně spojených s vládnoucími kruhy. Sociální složení nižších důstojníků je nesourodé: 48,4 % je z těchto vrstev jako vyšší důstojníci, 34,2 % pochází z rodin úředníků a 17,4 % z rodin dělníků.

Pro přípravu velitelů je v SRN vytvořena rozvětvená síť vojenských škol, kterou tvoří důstojnické školy, školy a učiliště druhů ozbrojených sil, druhů vojsk a služeb, dvě univerzity bundeswehru, akademie aj. V nich studují i nižší velitelé a vojáci základní služby – specialisté. Velký počet škol a jejich kapacita umožňují plně zabezpečit velitelskými technickými kádry a specialisty všechny jednotky i útvary. Doplňování důstojnického sboru představuje rozsáhlý stupňovitý systém, který zahrnuje přípravu důstojnických čekatelů, výcvik a výuku důstojníků během služby u vojsk.

V souladu s oficiálními požadavky se důstojnickým čekatelem může stát každý občan SRN ve věku od 17 do 25 let, který má úplné nebo neúplné všeobecné střední vzdělání, prošel lékařskou prohlídkou, prověrkou spolehlivosti a testy odborné způsobilosti. Výběr je uskutečňován z civilní mládeže i vojáků základní služby v armádním náborovém středisku v Kolíně nad Rýnem.

Po přednesení referátu na vojenskopolitické téma absolvuje každý uchazeč pohovor k politickým otázkám. Podle informací západoněmeckého tisku tím pro 40 % uchazečů cesta k důstojnické hodnosti končí.

Podle předpokládané délky služby probíhá příprava budoucích důstojníků buď podle úplného, nebo podle zkráceného učebního programu. Uchazeči, kteří mají být po jeho absolvování zařazeni mezi důstojníky z povolání, a ti, kteří podepsali smlouvu na 12 až 15 let, se učí podle úplného programu, který má dvě části – společnou pro všechny a diferencovanou.

Společnou část učebního programu tvoří **základní vojenská příprava** u vojsk podle programu pro vojáky základní služby. Po jejím absolvování je **důstojnickým čekatelům** přiznávána hodnost **svobodníka**. U vojsk budoucí důstojníci také skládají **řidičské zkoušky**. Dále absolvují **přípravný kurs na hodnost nadsvobodníka** ve škole druhu vojsk, který odpovídá stupni výcviku poddůstojníků. Všeobecná příprava je ukončována **tříměsíční stáží ve funkci velitele družstva**.

Další program přípravy budoucích důstojníků bojových jednotek se poněkud liší od programu budoucích důstojníků vojsk bojového a týlového zabezpečení.

Příprava budoucích důstojníků mechanizovaného a tankového vojska a vzdušného výsadkového vojska zahrnují následující etapy:

- důstojnický kurs ve škole **pozemního vojska v Hannoveru** se závěrečnou zkouškou (4,5 měsíce),
- stáž u vojsk nebo ve škole druhu vojsk, během níž je důstojnický čekatel povýšen do hodnosti praporčíka (4,5 měsíce),
- stáž u vojsk ve funkci velitele čety (3,5 měsíce).

V tomto období je veden výcvik a seznamování se zbraněmi, bojovou technikou, získávání návyků ve velení četě, vedení zaměstnání a výchově podřízených. Hlavním cílem tohoto výcviku je **zjištění odborné způsobilosti a perspektiv** dalšího využití budoucích důstojníků.

Po ukončení výše uvedené přípravy jsou důstojníci čekatelé vysíláni na **studium do jedné z univerzit bundeswehru do Hamburku nebo do Mnichova**, kde získávají **vysokoškolské vzdělání, civilní odbornost a vojenskoteoretickou přípravu**.

V r. 1987 studovalo v Hamburku asi 2 100 vojáků, v Mnichově asi 3 000 vojáků. Téměř polovina z nich si zvolila odbor hospodářské a organizační vědy. Ten jim poskytuje nejlepší možnosti pozdějšího uplatnění v civilním životě. Druhá polovina studovala většinou pedagogiku, jen malá část si zvolila zaměření elektrotechnické a strojní. Nabídka studijních oborů se neustále rozšiřuje a přizpůsobuje potřebám ozbrojených sil SRN. V roce 1989 byly zavedeny následující studijní směry:

- hospodářská nauka a vědy o státu,
- provozně hospodářská věda,
- hospodářské inženýrství,
- vědy o státu a společenské vědy,
- dějiny,
- psychologie,
- sportovní pedagogika,
- „komunikační“ vědy,
- technika inženýrského plánování,
- ochrana životního prostředí a plánování infrastruktury,
- technika lodního provozu.

Studenti na univerzitách bundeswehru jsou plně finančně zabezpečeni, pobírají služné ve výši až 1 800 DM. Univerzity poskytují studentům i další výhody. Studenti **bydlí na území univerzity zdarma v jednolůžkových pokojích**, kde smějí přijímat návštěvy. Kromě jednoho odpoledne v týdnu, kdy probíhá výcvik, mohou chodit v civilu. Přestože jsou během studia dále vojáky, návštěva přednášek není povinná. **Studium je otázkou sebekázně.**

Pro vědeckou práci mají studenti k dispozici např. v Hamburku knihovnu s asi 400 000 svazky a téměř 3 000 titulů časopisů. Kromě toho má **každý student automaticky statut hosta na civilní hamburské univerzitě**, jejíž zařízení může také

plně využívat. **Studijní obory a diplomové práce jsou v podstatě stejné jako v civilních vysokých školách.**

Před zahájením studia na univerzitě bundeswehru prodělávají budoucí studenti **výcvik v trvání 15 měsíců**. Délka tohoto výcviku je však v současné době považována za nedostatečnou – vyhovuje pouze pro budoucí důstojníky vojenského letectva a námořnictva. Vzhledem k tomu, že z univerzit odcházejí v hodnosti poručíka a musí zastávat odpovědné řídicí funkce, bylo konstatováno, že je třeba prodloužit předchozí přípravu budoucích důstojníků pozemního vojska. 10 až 15 % důstojnických čekatelů absolvuje v současné době před zahájením studia přípravu v trvání 27 měsíců a zbývajících asi 85 % až 39 měsíců.

K důkladnému zvládnutí látky je vyučována na univerzitě bundeswehru výuka v malých skupinách. Vzhledem k **rozdělení ročníků na trimestry** zbývají tři měsíce v roce, kdy se nepřednáší. Během nich si studenti vybírají dovolenou a účastní se předepsané praxe v hospodářských podnicích, ve veřejných správách nebo přímo v ozbrojených silách.

Pokud student chce po prvním ročníku změnit studijní obor, je mu to umožněno. Zpravidla se stává, že studenti přestoupí z technických oborů na pedagogiku. Možnosti změny studijního oboru jsou postupně rozšiřovány.

Kromě inženýrů, pedagogů atd. pro funkce velitelů jednotek a pedagogů ve vojenských školách vychovává bundeswehr i vlastní **důstojníky zdravotnictva**. Kdo má zájem stát se v ozbrojených silách SRN lékařem, zubním lékařem, veterinářem nebo farmaceutem „na smlouvu“ nebo z povolání, nemusí přijít do ozbrojených sil již s aprobační. Může ji zde získat, má-li všeobecné předpoklady pro absolvování vysoké školy. **Budoucí lékař jakéhokoli zaměření se musí zavázat ke službě v ozbrojených silách SRN minimálně na 16 let.** Pak absolvuje **všeobecnou vojenskou přípravu v trvání 15 měsíců**, na jejímž konci skládá **důstojnickou zkoušku**. Potom je z ozbrojených sil uvolněn za účelem studia na civilní vysoké škole nebo univerzitě. **Po dobu studia dostávají tito důstojníci plat podle hodnosti. Po úspěšném ukončení studia jsou povyšováni do hodnosti štábního lékaře, což odpovídá hodnosti kapitána.** Tím se důstojník vrací do ozbrojených sil a vykonává službu ve vojenských nemocnicích, v kasárnách jako útvary lékař nebo ve zdravotnickém ústavu letectva apod.

Po ukončení studia na univerzitě bundeswehru pokračují absolventi ve studiu na **důstojnické škole v Hannoveru po dobu 4,5 měsíce** podle programu kursu „A“, kde získávají znalosti odpovídající požadavkům na **velitele roty**. Potom absolvují **důstojnický kurs „B1“ v trvání 3,5 měsíce ve škole druhu vojsk** podle zvolené odbornosti. Program tohoto kursu je rozpočítán asi na **500 vyučovacích hodin**. Z toho na střeleckou přípravu připadá 180 hodin, na taktickou přípravu a velení jednotkám – 245 hodin a na materiálně technické zabezpečení – 20 hodin. Kromě toho důstojníci vykonávají samostatně až 25 praktických zaměstnání. Celý proces přípravy kádrových důstojníků a důstojníků, kteří podepsali smlouvu na 12 až 15 let, trvá průměrně 6 až 7 let.

Po postupném absolvování všech etap výcviku a výchovy jsou mladí důstojníci přidělováni k vojskům. Před povýšením do vyšší hodnosti (průměrně za 2 roky) musí absolvovat **kurs pro zvýšení kvalifikace „B2“** v jedné ze škol pozemního vojska, který je ukončen zkouškou.

Příprava budoucích důstojníků, kteří podepsali smlouvu na 3 až 11 let probíhá podle zkrácených programů, které se od plných značně liší. Především nestudují

na univerzitách bundeswehru, nýbrž jsou připravováni přímo pro velení jednotkám. Podle délky podepsané smlouvy je upravena i jejich příprava. Např. ti, kteří podepsali smlouvu na 3 až 4 roky, absolvují následující přípravu:

- základní vojenskou přípravu u bojových jednotek podle programu vojáků základní služby (3 měsíce),
- přípravu ve škole druhu vojsk se závěrečnou důstojnickou zkouškou (6 měsíců), včetně řidičských zkoušek,
- službu ve funkci velitele družstva (9 měsíců),
- kurs důstojníků v záloze ve škole druhu vojsk (2 měsíce),
- službu u vojsk ve funkci zástupce velitele čety (pro důstojníky se smlouvou na 3 roky) a velitele čety (pro důstojníky se smlouvou na 4 roky).

Tato kategorie důstojníků získává pouze ty znalosti a návyky, které jsou nutné k vedení podřízených na úrovni čety.

Řadu zvláštností má systém přípravy budoucích důstojníků vojenskotechnické služby v trvání 3 let. Tito důstojníci čekatelé jsou vybíráni z nejschopnějších poddůstojníků ve věku do 30 let, kteří podepsali smlouvu na 12 let služby v ozbrojených silách SRN a odsloužili již asi 8 let. Tito poddůstojníci jsou vysíláni na dvouleté studium (stupeň „B“) do jedné z vojenskotechnických škol nebo na civilní vysokou školu. Po ukončení studia si 6 měsíců zdokonalují odbornou připravenost u vojsk. Posléze absolvují 6 měsíců v důstojnické škole se závěrečnou zkouškou. Po ukončení důstojnické školy jsou povýšeni do hodnosti poručíka a přiděleni k vojskům, kde slouží podle zvolené odbornosti. Důstojníci vojenskotechnické služby mohou dosáhnout nejvýše hodnosti kapitána a odcházejí do výslužby v 53 letech.

Dosahují-li ve své činnosti dobrých výsledků, mohou nadporučíci do věku 40 let a kapitáni do 45 let „na smlouvu“ požádat o převedení mezi důstojníky z povolání. V tom případě musí absolvovat další přípravu. Řadoví důstojníci v hodnosti kapitána mohou být po 8 letech služby u vojsk vysíláni na akademie bundeswehru.

Posluchače vybírá komise ministerstva obrany SRN. Požadavky pro přijetí jsou dosti vysoké. Vyžadují se rozsáhlé odborné znalosti a návyky, schopnost logického, analytického a abstraktního myšlení, představitivost, rozhodnost, psychická odolnost, spolehlivost a čestnost. Po přijetí na akademii absolvují posluchači šestiměsíční kursy cizích jazyků (angličtiny, francouzštiny, ruštiny).

Systém výuky v akademii bundeswehru má tři období:

- kursy základní přípravy,
- přípravu na službu ve štábu,
- zvyšování kvalifikace na fakultách pozemního vojska, vojenského letectva a vojenského námořnictva.

Program výuky na akademii zahrnuje přibližně 20 různých disciplín, sestávajících z 50 až 60 všeobecně vzdělávacích, vojenských a odborných předmětů jak společných pro všechny posluchače, tak specifických podle druhů ozbrojených sil. Společné jsou následující předměty: vojenská politika, strategie, výstavba ozbrojených sil, teorie vojenského umění, současné vojenské teorie řízení vojsk, vojenský zeměpis, doprava a přeprava, zdravotnické a týlové zabezpečení, vedení psychologické války, cizí jazyky, vojenská administrativa a rozpočtově finanční služba, dále problémy řízení a zpracování informací, technika řízení a otázky matematického zabezpečení, fyzika (včetně elektrotechniky), fyzická příprava a sport. Na fakultě pozemního vojska se vyučují např. následující předměty: dějiny vojenského umění, řízení

vojsk, vedení bojové činnosti v pozemním vojsku, bojová technika a výzbroj tohoto vojska, spojení a technické služby.

Základní příprava v trvání **3,5 měsíce** (více než 500 vyučovacích hodin) je **povinná pro všechny důstojníky** a je předpokladem pro povýšení do hodnosti **majora**. Během roku ve třech bězích absolvuje základní přípravu téměř **645 důstojníků pozemního vojska, vojenského letectva a vojenského námořnictva**. Zaměstnání probíhají podle společného studijního programu, který obsahuje studium vojenské politiky, řízení vojsk, struktury a úkolů ozbrojených sil, jejich úkoly a místa ve státě i společnosti; organizace, výzbroje, principů využití a úkolů druhů ozbrojených sil; ideologické přípravy. Ke konci studia se posluchači účastní velitelsko-štábního cvičení a skládají jednu ústní a tři písemné zkoušky. Jejich výsledky jsou hlášeny kádrové správě ministerstva obrany, zanášejí se do osobních spisů důstojníků a jsou základem pro jejich další službu u vojsk.

Přípravu na službu ve štábech absolvují pouze vyšší důstojníci nejdříve za rok po ukončení základní přípravy. Ke studiu důstojníky vybírá na základě doporučení štábů divizí kádrová správa ministerstva obrany SRN. Hlavní kritéria pro výběr jsou: výtečné studijní výsledky v kursu základní přípravy, potřebné výsledky ve službě u vojsk a doporučení velitelství. Vybraní důstojníci zahajují studium v jednom z následujících směrů:

- služba v generálním štábu (2 roky),
- služba v odděleních štábů (správ) – 3 měsíce:
 - ideologické práce, mužstva a bojové přípravy (S1),
 - průzkum (S2),
 - operačním (S3),
 - organizačním (S4),
 - plánování (S6).

Z celkového počtu vybraných důstojníků studuje 10 % směr služba v generálním štábu, S1 a S2; 40 % – S3; 30 % – S4. Důstojníci vojenského letectva a námořního letectva studují směr S6 podle studijního programu akademie v technické škole vojenského letectva.

Studijní program předpokládá studium všeobecných a odborných disciplín. Hlavní pozornost se věnuje přípravě pro službu ve štábech ozbrojených sil NATO, druhů ozbrojených sil, jednotek a útvarů ozbrojených sil SRN. Na konci studia posluchači absolvují dvoustranná cvičení s použitím automatizovaných prostředků velení. **Studium absolvuje ročně až 100 vyšších důstojníků ozbrojených sil SRN.**

Kursy pro zvýšení kvalifikace, odborné přípravy a semináře organizované v akademii bundeswehru jsou určeny pro generály (admirály) a vyšší důstojníky, také pro civilní pracovníky vojenského resortu. Jsou podmínkou pro povýšení, jmenování do funkcí ve štábech NATO nebo úspěšné plnění zvláštních úkolů. **Příprava v kursech trvá 1 až 10 týdnů.** Kromě toho existují **zvláštní kursy pro přípravu důstojníků spojeneckých ozbrojených sil NATO**, které jsou organizovány čtyřikrát do roka.

Studijní program těchto kursů zahrnuje následující disciplíny: vojenskou doktrínu a taktické principy, štábní a týlovou službu, mezinárodní vztahy a politiku, otázky řízení vojsk. Během výuky se zvláštní pozornost věnuje diskusím ve skupinách po deseti lidech, praktické práci s mapou, výcviku ve velení vojskům, vedení velitelsko-štábních cvičení za účasti vojsk. V těchto kursech se studují otázky organizace obrany země a součinnosti vojenských orgánů s civilními. Posluchači

mají možnost vyslechnout více než 20 přednášek k různým tématům v trvání 2,5 hodiny každá. Na konci kursu se zpracovává písemná práce.

Celkem v akademii bundeswehru absolvuje různé kursy každoročně asi 2 000 důstojníků a 35 civilních pracovníků orgánů a zařízení ministerstva obrany, velkých firem a podniků, civilní obrany a jiných ministerstev a resortů.

Kromě přípravy v akademii bundeswehru studuje **část důstojníků ozbrojených sil SRN na základě uzavřených dohod ve vysokých vojenských školách členských států NATO:** v USA, Velké Británii, Francii a Itálii.

Vicestupňový systém přípravy velitelských kádří a jejich časté doškolování v různých kursech při vojenských školách umožňují obnovovat a prohlubovat odborné znalosti důstojníků. Kromě toho tento systém zajišťuje služební postup nej kvalifikovanějších a nejschopnějších, je pružný a diferencovaný, umožňuje uspokojovat potřeby vojsk, pokud jde o vysoce kvalifikované odborníky. K rozšíření počtu zájemců o službu v důstojnickém sboru ozbrojených sil SRN přispívá možnost získat během služby civilní odbornost za aktivní finanční podpory ministerstva obrany.

Akademie psychologické obrany byla založena v r. 1987, kdy byla škola „psychologické obrany“ z rozhodnutí ministra obrany přejmenována na akademii. Podle názoru odborníků má její vytvoření přispět ke zlepšení vědeckovýzkumné činnosti ve všech vědních oblastech, pro různé kategorie vojenských kádří má pak být impulsem k dalšímu studiu, má do „psychologické obrany“ zapojit nejširší vrstvy velitelského sboru. Akademie má také poskytovat kvalifikovanou pomoc civilním odborníkům a organizacím, kteří se zabývají obdobnými problémy.

Akademie psychologické obrany je považována za ústřední instituci ozbrojených sil SRN, která má vychovávat funkcionáře k vedení psychologické obrany a k organizaci vědeckovýzkumné činnosti v této oblasti. Plněním stálých úkolů akademie je pověřeno asi 70 stálých pracovníků (důstojníků, poddůstojníků a civilních odborníků). Od stálých pracovníků akademie se vyžaduje umění aktivně nacházet nové metodické přístupy, využívat technické prostředky, rychle se přeskolovat, zjišťovat, rozvíjet a zavádět do výuky posluchačů všechny novinky v oblasti psychologické obrany. Zvláštní důraz je kladen na jejich politické názory.

Organizační strukturu akademie tvoří velení, štábní skupina, tři vědeckovýzkumná oddělení (analýzy vojenskopolitické situace, hodnocení morálně psychologického stavu ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy a oddělení teoretických základů vedení psychologické obrany) a dvě studijní oddělení.

Akademie vychovává kvalifikované odborníky – důstojníky a poddůstojníky, kteří jsou po ukončení studia vysíláni k jednotkám psychologické obrany (psychologických operací). V akademii studuje ročně asi 1,5 tisíce posluchačů, včetně vojáků ostatních členských států NATO. Zálohy pro vedení jednotky (více než 1,5 tisíce vojáků) se také připravují v akademii. Odborníci zde získávají znalosti a praktické návyky k vedení propagandy v hromadných sdělovacích prostředcích, ke sběru, analýze a vyhodnocování informací o psychologické situaci.

V akademii studují velitelé jednotek a útvarů všech druhů ozbrojených sil SRN, a to v různých kursech lišících se tematikou i délkou studia, ale mající společný název – **Vedení psychologické války – jedna z oblastí činnosti velitele.** Posluchači jsou seznamováni se základy její organizace, jejími principy, existujícími silami, prostředky a jejich bojovými možnostmi. Cílem je vštípit posluchačům znalosti v oblasti psychologického působení na protivníka v zájmu dosažení úspěchu v boji a přesvědčit každého velitele, že se těmito problémy musí zabývat.

Při přípravě velitelů v akademii se přihlíží k tomu, že úkol obrany SRN před cizí agresí ztrácí v očích obyvatelstva země na významu. Výsledky průzkumu veřejného mínění z počátku roku 1989 svědčí o tom, že obrana SRN zaujímá až poslední místo mezi problémy, kterými by se podle názoru veřejnosti měla vláda SRN zabývat. Proto řád, ZDV 1/200 VS NfD „Psychologická obrana“ (vešel v platnost v r. 1983), nikoli náhodou zdůrazňuje závažnost činnosti zaměřené na zjištění motivace nálad těch skupin vojáků a obyvatelstva, které mají lhotejný či odmítavý vztah k vojenské službě, aby se zvýšila účinnost ideologického působení na ně. Vedení akademie se domnívá, že v současné době je hlavním úkolem v oblasti psychologické obrany řešit vnitřní problémy spojené s prací mezi vojáky ozbrojených sil a braneckou populací SRN. V r. 1988 z 210 000 až 220 000 branců jich v SRN 80 000 odmítlo vojenskou službu z důvodů svědomí, osobních i politických.

Již při vzniku západoněmecké armády byl vytvořen nejen systém vojenských škol, kde budoucí velitelé získávají základní vojenské i velitelské znalosti a návyky, ale také systém různých škol, které připravují velitele ke specifickým způsobům boje.

Nejznámější a největší z nich je **Škola bojových jednotek v Hammelburgu**. Hlavním úkolem školy je připravovat velitele polního a teritoriálního vojska k **vedení vševojskového boje**. Absolventi školy mají dále zpracovávat a v praxi ověřovat různé výcvikové dokumenty, osnovy výcviku jednotlivých specializací a bojové řady.

Organizační struktura školy je následující:

- štábní oddělení (asi 400 vojenských a civilních pracovníků – pedagogů a instruktorů),
- oddělení pro přípravu výcvikových dokumentů,
- skupina odpovědná za provoz a údržbu školního výcvikového prostoru,
- 353. mechanizovaný prapor,
- dvě učební oddělení – A a B.

353. mechanizovaný prapor je organizován stejně, jako kterýkoli obdobný prapor bundeswehru. Má pouze vyšší počty bojové techniky tak, aby mohl zabezpečit přípravu posluchačů školy.

V učebním oddělení A je těžiště přípravy posluchačů položeno na taktiku malých jednotek, cizí armády a metodiku výuky vnitřního vedení (druhy politické přípravy). **V oddělení B** probíhá převážně příprava velitelů minometných a protitankových jednotek, které jsou organickou součástí mechanizovaných praporů.

Za důkaz dobrého výchovného působení na posluchače školy považuje její vedení skutečnost, že až 95 % všech vojáků základní služby se po absolvování některého z kursů stávají vojáky „na smlouvu“, tj. dobrovolně si prodlužují vojenskou službu nad zákonem stanovených 15 měsíců.

Vedení školy organizuje **kursy v trvání 1 týdne až 9 měsíců**. Kapacita školy je **1 200 posluchačů**. Ročně absolvuje školu asi **7 000 důstojníků a poddůstojníků**, včetně příslušníků záloh. Některých kursů se účastní i příslušníci ostatních armád NATO.

Další školou tohoto typu je **Výsadková škola** blízko města **Altenstadt u Schöngau**. Její organizační složení a úkoly jsou obdobné jako u Školy bojových jednotek. V míru není však velitelství školy podřízen prapor, ale pouze výsadková výcviková rota. V r. 1982 bylo v rámci školy zřízeno speciální zdravotnické výzkumné středisko, které odpovídá nejen za zdravotní stav příslušníků školy, ale uskutečňuje také odborné výzkumy, které mají ze zdravotnického a psychologického hlediska posoudit

vhodnost nebo nevhodnost současných a nových výcvikových metod. Středisko se podílí i na vypracování zdravotnických předpisů.

Jinou školou obdobného typu je **Škola pro výcvik v boji v horách v Mittenwaldu**. Je považována za **ústřední výcvikové středisko armády** pro uvedené způsoby boje. Na rozdíl od předchozích dvou škol se účastní výcviku v této škole i **vojáci základní služby v hodnosti vojinů**. Významným úkolem této školy je vedle výcviku i dlouhodobé ověřování nové vojenské techniky a přístrojů ve ztížených povětrnostních podmínkách.

Zvláštností školy je, že kromě stálého učitelského sboru se na výcviku a výuce podílejí i civilní externisté, např. přední západoněmečtí lyžaři, lékaři apod. Se školou úzce spolupracují i průmyslové, především zbrojní podniky.

Vybraných kursů se zúčastňují i příslušníci amerických speciálních jednotek Zelených baretů, vojáci holandské námořní pěchoty a průzkumné jednotky belgické armády.

Jednou z nejdůležitějších vojenských škol na území SRN je **Mezinárodní škola jednotek zvláštního určení ve Weingartenu**. V současné době představuje **základní výcvikové středisko jednotek zvláštního určení armád členských států NATO** ve střední Evropě.

V roce 1986 došlo k reorganizaci školy. V současné době se skládá ze:

- štábní skupiny s týmem tlumočnicků a jednotkou zdravotnického zabezpečení,
- Mezinárodního vývojového oddělení, které tvoří důstojníci armády členských států NATO,
- dvou výcvikových oddělení.

V prvním oddělení jsou cvičeni příslušníci armád NATO.

Výzbroj a výstroj, včetně nejrůznějších výcvikových pomůcek, pocházejí ze SRN, jen malá část z ostatních států NATO. Posluchači jednotlivých kursů, které trvají zpravidla 14 dnů, jsou rozděleni do skupin důstojníků, poddůstojníků a vojáků. **Výuka probíhá zásadně v angličtině.** Těžiště přípravy důstojníků spočívá ve zdokonalování velitelských návyků v různých bojových situacích.

Součástí výcviku jsou seskoky padákem z velkých výšek, nácvik boje zblízka se zbraní i beze zbraně, vedení průzkumu v horách a v zimě aj. Během jednoho výcvikového roku absolvuje kursy v rámci tohoto oddělení asi **1 000 příslušníků 12 armád členských států NATO.**

Ve druhém výcvikovém oddělení jsou cvičeni výlučně příslušníci ozbrojených sil SRN, povolanci, poddůstojníci a vybraní příslušníci záloh. U prvních dvou skupin trvá kurs zpravidla 3 měsíce. Povolanců je v jednom kursu maximálně 60 a poddůstojníků 80. Kromě uvedených kursů organizuje 2. oddělení několik 14denních zdokonalovacích kursů pro důstojníky a poddůstojníky vševojskových průzkumných jednotek ozbrojených sil SRN, kteří jsou u svých jednotek zodpovědní za smlouvy.

Na základě dosahovaných velmi pozitivních výsledků školy rozhodlo velení NATO v r. 1986 o jejím podstatném rozšíření.

Personální a sociální politika spolkového ministerstva obrany se v poslední době zaměřuje na **vytváření příznivých podmínek pro výkon služby i celkovou kvalitu života příslušníků ozbrojených sil**. Např. spolková vláda přijala zvláštní program

pro postupné zavádění do života sociálních a dalších opatření, dotovaných každoročně (počínaje rokem 1990) částkou 400 milionů DM.

Sociální programy mají vytvořit příznivé podmínky jak pro výkon služby vojáků z povolání, tak i vojáků základní služby a v záloze. Např. zvýšení počtu tabulkových míst pro vojáky z povolání má zlepšit možnosti služebního růstu. Vojákům základní služby se již od letošního roku usnadňuje možnost návštěvy rodiny. Vojáci v záloze budou vyrozumíváni o vojenském cvičení rok předem, mají být zařazováni ke kádrovým útvarům a má se zlepšit jejich finanční zabezpečení.

Finanční prostředky budou uvolňovány na:

- zavedení 1 250 nových tabulkových míst pro důstojníky a praporčíky,
- zvýšení měsíčních příplatků za službu ve ztížených podmínkách (posádkám letadel až 1 000 DM, posádkám ponorek až 565 DM, instruktorům na cvičištích až 100 DM),
- zvýšení služného vojákům základní služby na 9,5 až 11,5 DM na den,
- vyplácení odchodného při uvolnění do zálohy ve výši 2 500 až 2 800 DM.

Změny se uskutečňují i v personální oblasti. Zpracovávají se dlouhodobé plány účinného využití vojenských kádřů. Při převelení se má více přihlížet k rodinným poměrům a požadavkům vojáka. Předpokládá se zvýšení příspěvků na stěhování rodinám vojáků z povolání. Velitelům jednotek je ponechávána široká pravomoc v otázkách plánování, snižuje se počet inspekcí a prověrek útvarů vyšším velením.

Základním zaváděným opatřením ke zlepšení pracovních podmínek, zdokonalení organizace vojenské služby a modernizaci ubytovacích prostorů je **projekt kasárna 2000**. Např. ubytovací jednotka pro vojáky základní služby má být vybavena úplným sociálním zařízením, obývací místností a ložnicí. Navrhovaná ubytovací jednotka je určena maximálně pro čtyři vojáky.

V roce 1989 byla v rámci jednotného uspořádání pracovní doby **stanovena pracovní doba příslušníků ozbrojených sil na 46 hodin týdně**. Tato týdenní pracovní doba je zároveň rozvržena na jednotlivé dny v týdnu: pondělí až čtvrtek po deseti hodinách (od 7,00 h do 17,00 h), pátek šest pracovních hodin (od 7,00 h do 13,00 h).

Základním způsobem **kompensace práce přes čas** je poskytnutí **náhradního volna**. Za odpracované přesčasové hodiny v rozmezí 12 až 16 hodin se poskytuje půl dne náhradního volna, za 16 až 24 přesčasových hodin je poskytován celý pracovní den náhradního volna. **Jestliže nelze poskytnout náhradní volno, práce přes čas se proplácí**. Příplatek za práci přes čas v rozmezí 13 až 16 hodin je 15 DM, za 24 až 30 přesčasových hodin je stanoven příplatek 17 DM. Příplatek za práci přes čas náleží i vojákům základní služby, na rozdíl od kádrových příslušníků je příplatek nižší – místo 15 DM obdrží příslušníci v základní službě 6 DM a místo 17 DM je jim přiznán příplatek ve výši 11 DM.

-JM-

